

ne vedo, a to delajo«). Ena izmed najopaznejših značilnosti delovanja neoliberalnega gibanja, ki izvira iz desetletij teoretske in politične obiskurnosti in zasmehovanosti (če kot inavguracijski moment gibanja vzamemo znameniti Kolokvij Walterja Lippmana leta 1938 v Parizu in kot začetek njegovega javnega »izhoda iz omare« sodelovanje pri ekonomski in socialni rekonstrukciji Čila po državnem udaru leta 1973 – vmes neoliberalizem ne v uradni ekonomski vedi ne v svetovni politiki ni bil, blago rečeno, najbolj priljubljen), je, da svoje doktrine in politične predloge ponuja kot politično nevtralne, zgolj tehnične rešitve realnih problemov (kot so proračunska neuravnoteženost, inflacija, zastoj rasti, rast nezaposlenosti, kreditni krč ali pomanjkanje investicij). Za sprejem teh rešitev ni potrebno politično pripadati tej ali oni opciji, prebrati kanonskih besedil ali se držati določenih etičnih ali političnih načel.

Z drugimi besedami, neoliberalci si, ko izvajajo varčevalne ukrepe, ne glede na to, ali si po kulturnih preferencah liberalen ali konservativen, ne glede na to, ali si veren ali ateist, ne glede na to, kaj bereš in kateri stranki pripadaš. Dovolj je, da verjameš v vrednoti osebne svobode (oziroma v njeno neoliberalno verzijo kot »opolnomočenje«) in odprte (»samoregulirajoče se«) družbe in, za intelektualno bolj sofisticirane, da se (kot stori tudi Šušteršič v omenjenem intervjuju) medlo sklicuješ na ideje škotskega (za razliko od francoskega ali nemškega) razsvetljenstva. Medlo zato, ker bi resno neo-smithovstvo ali neo-ricardijanstvo pomenilo tudi priznavanje delovne teorije vrednosti in obstoja vsaj neskladja med interesi dela in kapitala, če že ne razrednega boja, medtem ko je ravno prelom z delovno teorijo vrednosti (in zanikanje obstoja vrednosti kot take) ena izmed ključnih teoretskih inovacij, ki neoliberalizem na teoretski ravni ločuje od klasične liberalne politične ekonomije (Varoufakis et al., 2011: 120–121). Drugi dve prelomni teoretski inovaciji neoliberalizma sta, kot v svoji izjemni analizi pokaže Foucault, premik od tržne transakcije (kot vodilnega načela družbene organizacije) h konkurenci (kar implicira tudi razvoj nove pravne teorije in koncepta pravne države) in opustitev koncepta delovne sile oziroma dela kot takega ter njegova nadomestitev s konceptom človeškega kapitala (Foucault, 2008).

Če nam primer Šušteršič (z nekaj tendencioznega branja) razkrije strategije odnosov z javnostjo in teoretske inovacije, ki definirajo neoliberalizem, nam primer Rončević pokaže politično razsežnost neoliberalizma. Pri neoliberalizmu ne gre, kot nekatere naivne kritike zmotno predpostavljajo, za sovraštvo do države ali tržni fundamentalizem, temveč za redefinicijo vloge države ter razmerja med državo in gospodarstvom. Če klasični liberalizem temelji na načelu *laissez-faire*, na priza-